Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Aan de colleges en gemeenteraden
van de Noord-Hollandse gemeenten

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
M.K. van der Klugt-van Asperen
BEL/BS

Telefoonnummer +31235143391
asperenm@noord-holland.nl

Verzenddatum

12 DEC. 2022

Kenmerk
1938042/1938060

Uw kenmerk

Betreft: Recept voor de toekomst: Sterke gemeenten, sterke regio's

Geacht college, geachte raadsleden,

Op 26 oktober 2022 organiseerden wij, de commissaris van de Koning Arthur van Dijk en gedeputeerde portefeuillehouder Bestuur Ilse Zaal, de bestuurlijke conferentie Sterke gemeenten, sterke regio's en maken u graag deelgenoot van het recept voor de toekomst dat eruit voortvloeide.

Het hoofdonderwerp van het gesprek waren de complexe opgaven die vragen om sterke gemeenten en sterke regio's. Want of het nu gaat om de klimaatcrisis, huisvesting of arbeidsmarkt, de uitdagingen houden niet op bij een gemeentegrens. Tegelijkertijd hebben gemeenten de afgelopen jaren steeds meer taken en verantwoordelijkheden gekregen en waarschuwt de VNG dat de positie van gemeenten nog meer onder druk komt te staan.
Tijdens de conferentie werden dit soort ontwikkelingen besproken, casussen gedeeld en werden er vooral veel behoeften, wensen en ideeën uitgewisseld. Wat kunnen gemeenten zelf doen? Hoe ziet goede samenwerking eruit? En welke rol kan de provincie pakken?

Wij spraken met ongeveer 100 deelnemers. Onder hen waren bestuurders met de portefeuille bestuur en raadsleden van Noord-Hollandse gemeenten en de directeur-generaal Openbaar bestuur en democratische rechtsstaat bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Bijgaand treft u het recept voor de toekomst. Hierin staan de meest genoemde ingrediënten, die volgens de deelnemers zullen zorgen voor goede, constructieve samenwerking en een sterke regio met behoud van de eigen identiteit. Dit recept sluit andere perspectieven geenszins uit en kan worden opgevat als een geheugensteuntje voor onszelf en een startpunt voor verdere gesprekken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

Deze beslissing is namens Gedeputeerde Staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast

1 bijlage(n)

Recept voor de toekomst: sterke gemeenten, sterke regio's

Provincie
Noord-Holland

Voor sterke gemeenten en sterke regio's in de provincie Noord-Holland

Recept voor de toekomst

De complexe opgaven van deze tijd vragen om sterke gemeenten en sterke regio's. Want of het nu gaat om de klimaatcrisis, huisvesting of arbeidsmarkt, de uitdagingen houden niet op bij een gemeentegrens. Tegelijkertijd hebben gemeenten de afgelopen jaren steeds meer taken en verantwoordelijkheden gekregen en waarschuwt de VNG dat de positie van gemeenten nog meer onder druk komt te staan.

Tijdens de conferentie 'Sterke gemeenten, sterke regio's' op 26 oktober 2022 werden dit soort ontwikkelingen besproken, casussen gedeeld en werden er vooral veel behoeften, wensen en ideeën uitgewisseld. Wat kunnen gemeenten zelf doen? Hoe ziet goede samenwerking eruit? En welke rol kan de provincie pakken?

In dit 'Recept voor de toekomst' staan de meest genoemde ingrediënten, die volgens de deelnemers zullen zorgen voor goede, constructieve samenwerking en een sterke regio met behoud van de eigen identiteit. Dit recept sluit andere perspectieven geenszins uit en kan worden opgevat als een geheugensteuntje voor onszelf en een startpunt voor verdere gesprekken.

De samenstellers van dit recept

De gesprekken werden gevoerd door ongeveer 100 deelnemers. Onder hen waren bestuurders met de portefeuille bestuur en raadsleden van Noord-Hollandse gemeenten, Statenleden van de Commissie Bestuur van de Provincie Noord-Holland, de commissaris van de Koning van Noord-Holland, de gedeputeerde portefeuillehouder Bestuur van de provincie Noord-Holland en de directeur-generaal bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Wat is nodig om te kunnen functioneren als sterke gemeenten en sterke regio's?

De werkvraag van de dag is geformuleerd met de inwoners als centraal uitgangspunt. Voor hen maakt het immers niet uit waar de grenzen lopen, wie er achter welk loket zit, hoe de organisatie van beleid achter de schermen is vormgegeven. Kortom, hoe kunnen we in de toekomst functioneren als sterke gemeenten en regio's?

'Ken uzelf. Als je weet waar je goed in bent, weet je ook wat je te bieden hebt.'

Hanneke Schipper

Directeur-generaal Openbaar bestuur en democratische rechtsstaat, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Zet de opgaven centraal

Formuleer de ambities gezamenlijk, laat de opgaven daarbij leidend zijn en werk daar samen aan vanuit vertrouwen. Dit betekent niet alleen dat de maatschappelijke vraagstukken centraal worden gesteld, maar ook dat de dilemma's worden herkend en benoemd.

Betrek andere partijen al vroeg in het proces

Informeer elkaar in een vroegtijdig stadium en betrek de betrokken partijen. Neem vooral ook zo snel mogelijk de raad mee in het belang van de samenwerking. Maak goede afspraken over de samenwerking en de samenwerkingsstructuur. Heb daarbij een helder beeld hoe de gezamenlijke besluitvorming zich verhoudt tot besluitvorming door de afzonderlijke partners zelf.

Investeer in onderlinge relaties

Bouw aan onderlinge relaties, persoonlijk contact en vertrouwen. Lees je in, ken elkaars wereld. Zo kom je gezamenlijk tot realistische beeldvorming over ambities en regelgeving.

Ken jezelf

Wanneer je werkelijk ziet wat je capaciteit is, kun je ook de beste keuzes maken. Niemand kan alles. Dat geldt voor jezelf als individu en zeer zeker ook als gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling. Formuleer vervolgens jouw hulpvraag en leg die op tafel. Mogelijk kun jij voor een ander iets oppakken wat beter past.

Probeer vrij te denken

Omdat uitdagingen niet ophouden bij een gemeentegrens is het belangrijk om te beseffen dat alles ooit door iemand bedacht is. Dat wil niet zeggen dat alles zo moet blijven. Probeer met elkaar ruimte te creëren om vrij te denken zodat je kunt herkennen wanneer oude gedachten en structuren de belangen van inwoners tegenwerken.

Doen

Blijf vervolgens niet hangen in denken en praten, maar kom ook tot concrete afspraken met een bindende werking. Investeer in capaciteit en kwaliteit.

Blik naar buiten

Bekend zijn met wat er allemaal verder in de regio gaande is, betekent niet verlies van eigenheid. Zet geen hek om de eigen gemeente, maar onderzoek wat er allemaal mogelijk is. Ga als raadslid ook de regio in om in gesprek te gaan met de inwoners. Neem verantwoordelijkheid om als raad je eigenaarschap van regionale samenwerking te borgen, bijvoorbeeld met een motie.

Begin met te bepalen of je "dezelfde taal" spreekt en formuleer dan een gemeenschappelijk doel. Kijk niet alleen wat dit betekent voor de eigen gemeente maar vooral ook naar welke bijdrage je kunt leveren aan de regionale opgave.'

Ilse Zaal

Gedeputeerde provincie Noord Holland

Met een beetje lef

Kijk naar wat er allemaal wél kan, zoek eventueel slimme 'workarounds', creatieve manieren om om systemen heen te werken. Vermijd het Calimero-effect: leg de focus op je eigen identiteit binnen het grotere geheel.

Gunnen

Durf ergens belangeloos in te stappen ter versterking van de hele regio. Stap over je eigen schaduw heen ten behoeve van anderen en het grotere geheel.

Helderheid

Het praat makkelijker wanneer glashelder is welke rol en verantwoordelijkheden iedereen heeften wat er wel en niet van elkaar verwacht kan worden.

Lange termijn

Formuleer gezamenlijk een perspectief voor de lange termijn, ook als er een plan wordt gemaakt dat op de korte termijn wordt uitgevoerd. Dat kan ook op het gebied van financiën een helder kader scheppen.

Empathie

Luister en verplaats je in elkaars situatie. Laat wet- en regelgeving niet het einde van het gesprek zijn.

Check, check, dubbelcheck

In elke relatie kunnen er misverstanden ontstaan. Het ezelsbruggetje ANNA (altijd nagaan, nooit aannemen) zorgt ervoor dat je eenvoudig kunt controleren of het gesprek nog over hetzelfde gaat.

Never waste a good crisis

Soms breekt nood wet en blijkt dat er veel meer kon dan eerder voor mogelijk werd gehouden. Evalueer en trek de lessen uit zo'n situatie.

EN NU?

Deze conferentie maakt deel uit van een bredere verkenning naar de vraag hoe wij als provincie kunnen bijdragen aan de versterking van onze gemeenten en regio's, alsmede de kwaliteit van het bestuur. In de aanloop naar de conferentie werd een analyse van het beleid uit andere provincies gemaakt, een enquête uitgezet en zijn aanvullende interviews gehouden. Deze verkenning vormt een belangrijke bouwsteen voor ons beleid na de verkiezingen in de nieuwe collegeperiode.

'Zelfstandigheid kies je vrijwillig, maar de daaruit voortkomende verantwoordelijkheden zijn niet vrijblijvend.'

Arthur van Dijk

Commissaris van de Koning provincie Noord-Holland

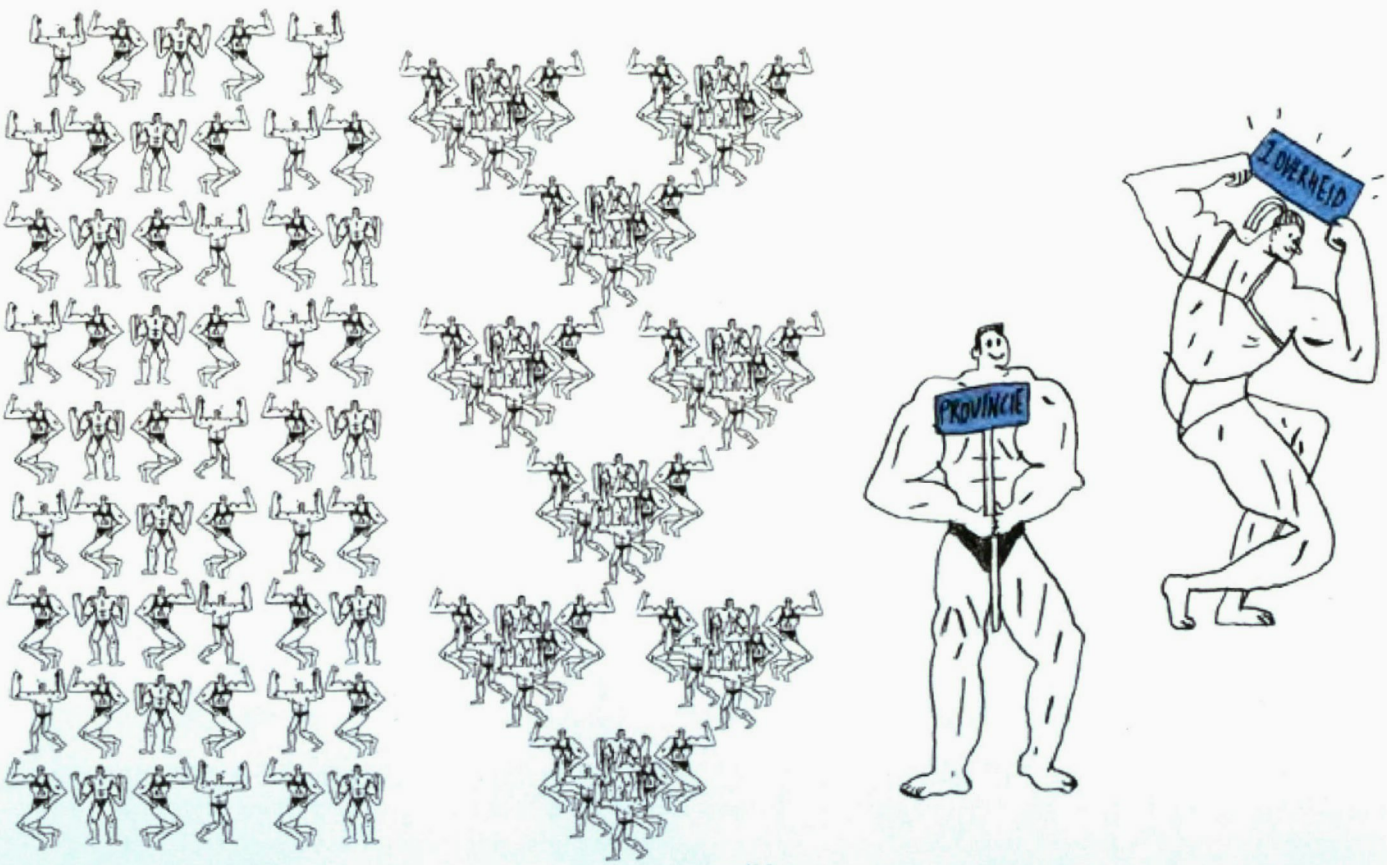

COLOFON

Dit document bevat een greep uit de oogst van de conferentie 'Sterke gemeenten, sterke regio's' die op 26 oktober 2022 plaatsvond in het provinciehuis Noord-Holland in Haarlem. Dit Recept bestaat uit een verzameling verhalen, perspectieven, inzichten, suggesties en ambities. Dit document pretendeert geenszins volledig te zijn en sluit alternatieve verhalen en perspectieven niet uit. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

De conferentie werd georganiseerd door Provincie Noord-Holland. Creative consultancy Cornelis Serveert stond garant voor ondersteuning programma, de gespreksleiding en dit Recept voor de Toekomst.

Cornelis-Illustrator Wide Vercnocke tekende de illustraties.